

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113226586
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113226586.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: C. V., nar. XX. E. XXXX, bytom M., F. XXXX/XX, zast. splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., Bratislava, Dvořákovo nábrežie 8A, proti žalovaným: 1/ Mgr. Ing. Pavol Korytár, správca konkurznej podstaty úpadcu „Trnavské automobilové závody, štátny podnik so sídlom v Trnave, IČO: 00 009 199", Trnava, Sladovnícka 13, 2/ Trnavské automobilové závody, štátny podnik v likvidácii so sídlom v Trnave, IČO: 00 009 199 a 3/ Slovenská republika Trnavské automobilové závody, štátny podnik v likvidácii so sídlom v Trnave, IČO: 00 009 199, o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu a nahradenie prejavu vôle na zmluve, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 11. decembra 2013 č. k. 10C/353/2013-93 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa odmietol podanie žalobcu z 3. októbra 2013 doručené súdu 4. októbra 2013 (podľa obsahu inak žalobu, ktorou žiadal uložiť žalovanému 1/ alebo žalovanému 2/ alebo žalovanému 3/ povinnosť uzavrieť so žalobcom zmluvu o prevode vlastníckeho práva k bytu a súdom nahradiť prejav vôle žalovaného uzatvoriť ako predávajúci /prevádzajúci/ so žalobcom ako kupujúcim /nadobúdateľom/ zmluvu o prevode vlastníckeho práva k bytu v znení uvedenom v petite žaloby - pozn. odvolacieho súdu). Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 42 ods. 3, § 43 ods. 1 a 2 a § 79 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne dôvodil, že výzvou obsiahnutou v jeho uznesení zo 14. októbra 2013 č. k. 10C/353/2013-76 (doručenou žalobcovi 17. októbra 2013) poučil žalobcu o nedostatkoch podania, vyzval ho na jeho opravu a doplnenie do 30 dní s poučením, aké náležitosti má obsahovať návrh na začatie konania a aké sú podstatné náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu s tým, že je potrebné v petite žaloby uviesť konkrétnu cenu bytu, označiť zmluvu o výkone správy minimálne dátumom jej uzavretia, prípadne číslom tejto zmluvy a uviesť dátum uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva bytu, zároveň ho poučil, že vo vzťahu k uvedeniu kúpnej ceny bytu je oprávnený podľa § 95 O. s. p. žalobu meniť v priebehu konania so súhlasom súdu a že podľa § 43 ods. 2 O. s. p. návrh na začatie konania (správne „žalobu“) odmietne, ak nedostatky nebudú odstránené v stanovenej lehote. Žalobca podaním z 18. novembra 2013 (podaným na poštovú prepravu 18. novembra 2013 - poznámka odvolacieho súdu), doručeným súdu prvého stupňa 19. novembra 2013, požiadal súd o predĺženie lehoty na doplnenie žaloby a predloženie niektorých požadovaných dokumentov o ďalších 45 dní. V súvislosti s výzvou na uvedenie kúpnej ceny bytu v zmluve o prevode vlastníctva bytu, cenu bytu neuviedol, ale žiadal súd, aby vyzval žalovaných na poskytnutie súčinnosti a predloženie podkladov a informácií potrebných pre určenie ceny bytu podľa ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (Bytový zákon, ďalej len „B. z.“) súdu alebo ustanovenému znalcovi, ďalej na poskytnutie obstarávacej ceny bytového domu, v ktorom sa dotknutý byt nachádza, rok začatia výstavby bytového domu, vek bytového domu, dátum jeho dokončenia a kolaudácie, súčet podlahovej plochy bytov v bytovom dome a výšku štátneho príspevku poskytovaného na porovnateľný družstevný byt podľa roku začatia výstavby domu. V prípade, ak by sa uvedeným spôsobom nepodarilo zistiť obstarávaciu cenu domu, žiadal súd, aby vyzval Ministerstvo

financií SR na určenie obstarávacej ceny predmetného domu a aby ustanovil znalca za účelom výpočtu ceny bytu v zmysle príslušných ustanovení B. z. Súd prvého stupňa uzavrel, že žalobca neodstránil nedostatky žaloby, keďže nebola v zmysle výzvy súdu uvedená kúpna cena bytu a to napriek poučeniu žalobcu o následkoch neodstránenia nedostatkov, preto podanie (žalobu) odmietol, keď kúpnu cenu bytu (ako podstatnú náležitosť zmluvy o prevode vlastníctva bytu) mal žalobca sám uviesť v žalobe, prípadne si mal dať sám vypracovať znalecký posudok ohľadne ceny predmetného bytu.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, majúc za to, že konanie súdu predchádzajúce jeho vydaniu má vady a vadami je postihnuté aj samotné napadnuté uznesenie. Na odmietnutie žaloby z dôvodu, že táto v lehote nebola doplnená alebo opravená, neboli splnené zákonné podmienky a jej odmietnutím bolo žalobcovi odňaté právo konať pred súdom, čím bolo porušené jeho základné ústavné právo na súdnu a inú právnu ochranu. Zo žaloby je jednoznačné, čoho sa žalobca domáha, keď sa domáha presne, určito a zrozumiteľne toho, čo sám súd prvého stupňa uviedol v 1. odseku odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktorým žalobu (podanie) odmietol, t. j. splnenia povinnosti žalovaných predať žalobcovi predmetný byt v zmysle B. z. (ktorý povinným osobám za určitých podmienok, ktoré boli v tomto prípade splnené, ukladá povinnosť predať byt). Vzhľadom na nesplnenie si zákonnej povinnosti žalovaných on (žalobca) využíva jediný možný (dostupný) právny prostriedok, teda žalobu o nahradenie prejavu vôle žalovaných (ako predávajúcich). Žaloba obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti a je určitá a vykonateľná. Súd v napadnutom uznesení spochybňuje náležitosti žaloby iba z 3 dôvodov a to, že tam (v žalobe) 1. nebola uvedená kúpna cena bytu, 2. nebola označená zmluva o výkone správy bytu, ku ktorej žalobca pristupuje a 3. nebol uvedený dátum uzavretia zmluvy. K prvému dôvodu žalobca uviedol, že kúpnu cenu síce neuviedol číselným vyjadrením, ale v žalobe uvádza presný spôsob výpočtu ceny bytu. Pokiaľ ide o určenie kúpnej ceny ako podstatnej náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva k bytu, žalobca sa v súlade s B. z. domáha uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva k bytu za cenu určenú podľa dotknutých ustanovení (§ 17 a §§ 18 - § 18b) B. z., t. j. za cenu, ktorej spôsob určenia vyplýva z § 18 B. z. Súd mal za to, že žalobca mal kúpnu cenu ako podstatnú náležitosť zmluvy o prevode vlastníctva bytu sám v žalobe uviesť, žalobca je však názoru, že ak by aj išlo o vadu konania (žaloby), táto je odstrániteľná v priebehu konania. Súd preto nemal žalobu odmietnuť, ale mal začať vo veci konať. Vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca na výpočet ceny bytu nemá potrebné údaje a takéto údaje by nemal k dispozícii ani žiadny znalec, ktorého by oslovil. Znalec by mohol znaleckým posudkom určiť trhovú cenu bytu, v tomto prípade však ide o prevod bytu za cenu vypočítanú spôsobom podľa príslušných ustanovení B. z., teda o iný spôsob výpočtu kúpnej ceny. Žalobca preto žiadal súd, aby ustanovil príslušného znalca a nariadil mu vypočítať kúpnu cenu bytu podľa výpočtu stanoveného B. z. a zároveň žiadal súd, aby vyzval žalovaných na poskytnutie súčinnosti a predloženie podkladov a informácií potrebných pre určenie ceny bytu podľa dotknutých ustanovení B. z. súdu alebo priamo ustanovenému znalcovi. Žalobca objektívne nemôže získať potrebné údaje na výpočet ceny bytu spôsobom podľa B. z., týmito údajmi disponujú iba žalovaní, resp. správca bytového domu, ktorí neposkytli tieto údaje žalobcovi napriek jeho snahe ich získať a preto žalobca nemal inú možnosť, ako požiadať o súčinnosť súd, súd mu však túto poskytnúť odmietol a odňal mu tým možnosť konať pred súdom. V tomto smere považuje za nedostatočné a nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia, keď aj právna úprava vychádza z toho, že cenu je možné vyjadriť nielen číselným vyjadrením ceny, ale aj spôsobom jej výpočtu. Vychádza z toho Občiansky zákonník v spojení so zákonom č. 18/1996 Z. z. o cenách a výslovne aj Obchodný zákonník. Súd vôbec neodôvodnil, prečo určenie ceny spôsobom jej určenia považuje za nedostatočné a kvôli absencii takéhoto odôvodnenia žalobca nemá možnosť sa ani účinne brániť v odvolaní. K druhému dôvodu odmietnutia žaloby namietal, že napadnuté uznesenie je v tomto smere nepreskúmateľné, keď súd neuviedol ani len to, z akého hmotnoprávneho predpisu by žalobcovi mala vyplývať povinnosť uzatvárať zmluvu na výkon správy samotného bytu. Žalobca špecifikoval zmluvu o výkone správy podľa všetkých údajov, ktoré mal o nej k dispozícii, pričom sa snažil získať bližšie informácie o zmluve o výkone správy a aj jej znenie opakovane osobne aj prostredníctvom svojho právneho zástupcu, napriek tomu správca dotknutého bytového domu tieto informácie odmietol poskytnúť, rovnako ako správca konkurznej podstaty. Žalobca tak ani tu aj napriek svojej maximálnej snahe objektívne nemal možnosť bližšie doplňujúce údaje o zmluve súdu predložiť, pretože nimi nedisponoval a aj v tomto prípade žiadal súd o poskytnutie súčinnosti, pričom žiaden hmotnoprávny predpis ani B. z. neukladá žalobcovi, resp. kupujúcemu bytu povinnosť označiť zmluvu o výkone správy jej dátumom alebo číslom, ale podľa ust. § 5 ods. 1 písm. g/ B. z. musí obsahovať zmluva aj (len) vyhlásenie nadobúdateľa bytu o pristúpení k zmluve o výkone správy. Žalobca si splnil túto svoju zákonnú povinnosť a má za to, že v dostatočnom (predpismi stanovenom) rozsahu (ako aj v rozsahu, v ktorom je objektívne schopný si svoju povinnosť splniť). U

tretieho dôvodu uvádzaného súdom prvého stupňa potom z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je jednoznačne zrejmé, o aký dátum uzavretia zmluvy má ísť, t. j. či má ísť o dátum uzavretia zmluvy o výkone správy alebo samotnej kúpnej zmluvy, k uzavretiu ktorej by došlo nahradením prejavu vôle predávajúceho súdom v súdnom rozhodnutí. To považuje za nedostatok odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré spôsobuje ďalšiu neistotu žalobcu, ktorý nemá možnosť sa účinne brániť a súd aj týmto zasahuje do jeho práva na súdnu ochranu. Ak by malo ísť o dátum uzavretia zmluvy o prevode vlastníctva k bytu (kúpnej zmluvy), dátumom uzavretia zmluvy bude (v prípade, že súd žalobe v celom rozsahu vyhovie) dátum právoplatnosti súdneho rozhodnutia (ktorý dátum žalobca objektívne nemôže predpovedať), z opatrnosti však uviedol ako dátum uzavretia predmetnej zmluvy 18. november 2013. Ak by malo ísť o zmluvu o výkone správy, poukázal na svoju argumentáciu pri predchádzajúcom dôvode odmietnutia podania, ako aj neposkytnutie súčinnosti zo strany súdu. Rovnako za neodôvodnené považoval, prečo mu súd prvého stupňa napriek písomnej žiadosti neposkytol dlhšiu lehotu, v ktorej sa mohol snažiť o získanie požadovaných údajov, aj keď pravdepodobnosť ich získania bez súčinnosti súdu je malá. Súd neodôvodnil, prečo mu odmieta poskytnúť požadovanú súčinnosť, ktorej sa žalobca legitímne domáhal vo svojich podaniach z objektívnych dôvodov. Poukázal napokon i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 109/2011 a nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. mája 2013 č. k. IV. ÚS 71/2013 - 36 a sp. zn. IV. ÚS 456/2000.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 O. s. p. celú vec (odmietnutia podania, ktoré podľa obsahu nepochybne bolo návrhom na začatie konania, čiže v tzv. sporovom konaní, o aké má ísť i tu, žalobou) a to podľa § 214 ods. 1 a contrario a ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože takto ešte nešlo o vec samu ani o žiaden zákonom ustanovený prípad potreby nariaďovania pojednávania na prejednanie odvolania) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 221 ods. 1 písm. písm. f/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v takomto ustanovení (a inak tiež ďalšia vada podľa písm. g/ rovnakého ustanovenia spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, teda práva v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky zaručovaného okrem zákonov aj článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „Ústava SR“) a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného v prílohe oznámenia ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.).

Na zaťaženie konania opisovanou vadou treba podľa konštantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) usudzovať pri nerešpektovaní (súdom) ktoréhokoľvek z procesných práv, ktoré účastníkovi súdneho konania platné právo priznáva, pričom z pohľadu výskytu takejto vady nie je rozhodujúce, či k postupu nedostatočne šetrnému k právam účastníka dôjde v rámci konania súdu predchádzajúceho vydaniu určitého rozhodnutia alebo až samým takýmto rozhodnutím.

I v prejednávanej veci potom šlo o takýto prípad, keď postup súdu prvého stupňa vedúci k vydaniu napadnutého uznesenia i samotné uznesenie vykazovali znaky prílišného formalizmu.

Podľa § 43 ods. 1 O. s. p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať. Ak ide o podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, odošle súd uznesenie do 60 dní od doručenia takéhoto podania; podľa odseku 2 rovnakého ustanovenia ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmieta podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

Na záver o odmietnutí podania, ktoré by podľa obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania, musia byť súčasne splnené viaceré predpoklady, t. j. výzva súdu, náležité poučenie, uplynutie ustanovenej

lehoty na opravu alebo doplnenie, pasivita alebo chybný postup účastníka pri realizácii poučenia a záver o tom, že výsledkom je nemožnosť súdu pokračovať v konaní.

Výklad a používanie § 43 ods. 1 a 2 O. s. p. musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Všeobecný súd musí vykladať a používať takéto ustanovenia O. s. p. v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu a ich interpretáciou a používaním nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.). Občianske súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 3 O. s. p.). Prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, ktoré idú nad rámec zákona alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 1/02 z 26. septembra 2002).

Na rozdiel od odvolateľa má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa ako dôvod odmietnutia podania v prejednávanej veci označil iba neuvedenie kúpnej ceny bytu ako podstatnej náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu, preto sa odvolací súd v odvolacom konaní zaoberal iba touto otázkou a nie i ostatnými otázkami naznačenými v odvolaní.

Odvolací súd má za to, že absencia takejto náležitosti žaloby nebráni pokračovaniu v konaní, keďže je zrejmé, na čo (na objasnenie akých skutočností) by sa malo viesť (zamerať) dokazovanie. Žalobca kúpnu cenu síce neuviedol číselným vyjadrením, ale v žalobe uviedol spôsob výpočtu ceny bytu (podľa ustanovení (§ 17 a §§ 18 - 18b B. z.) a navrhol jej určenie znaleckým posudkom súdom ustanoveným znalcom, požiadal súd o súčinnosť pri získaní potrebných podkladov a informácii pre určenie ceny od žalovaných, nakoľko nimi nedisponuje. Sám súd prvého stupňa v uznesení smerujúcom k odstráneniu väd podania i v napadnutom uznesení v podstate naznačil, že žalobca mal uviesť akúkoľvek cenu s tým, že v priebehu konania môže žalobu v tomto smere zmeniť. Treba prisvedčiť odvolateľovi v tom, že súd prvého stupňa neodôvodnil, prečo určenie ceny uvedením spôsobu jej výpočtu považuje za nedostatočné a v tomto smere je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné.

Okrem uvedeného súd prvého stupňa nerozhodol pred vydaním napadnutého uznesenia o žiadosti žalobcu o predĺženie sudcovskej lehoty (30 dní, určenej vo výzve vo vyššie označenom uznesení na odstránenie väd podania) na doplnenie návrhu (žaloby) a predloženie niektorých požadovaných dokumentov/dokladov, o ďalších 45 dní, ktorá žiadosť bola podaná na poštovú prepravu posledný deň lehoty na odstránenie väd podania (žalobca výzvu prevzal 17. októbra 2013 a žiadosť o predĺženie lehoty podal na poštovú prepravu 18. novembra 2013, t. j. v posledný deň lehoty).

Lehotu (rozumej sudcovskú) možno predĺžiť rozhodnutím (§ 55 O. s. p.), avšak len na návrh, ktorý možno podať do konca tejto lehoty. Len čo lehota márne uplynie, návrh na jej predĺženie nemožno podať a tomuto účastníkovi nemožno určiť novú lehotu (R 21/1979).

K návrhu účastníka, ktorý žiada o predĺženie lehoty na vyjadrenie vo veci, sa súd vyjadruje uznesením o určení alebo (ne)predĺžení sudcovskej lehoty. Procesne relevantným spôsobom vyjadrenia súdu nie je jeho mlčanie či samotná odpoveď, resp. prípis (rozsudok NS ČR sp. zn. 22 Cdo 2178/2009 /SR 9/2013/).

Odvolací súd je tiež názoru, že žiadosti žalobcu o poskytnutie súčinnosti uvedené ako v podaní (žalobe), tak aj v žiadosti o predĺženie lehoty, bolo potrebné podľa obsahu posúdiť ako návrh na zabezpečenie dôkazu.

Na základe uvedených dôvodov odmietnutie zaoberania sa požiadavkami žalobcu vecne zo strany súdu prvého stupňa pre neuvedenie kúpnej ceny bytu ako podstatnej náležitosti zmluvy o prevode vlastníctva bytu nemalo v odvolacom konaní šancu obstáť.

Odvolací súd pritom za podstatnejšiu vadu podania brániacu pokračovaniu v konaní považoval nesprávne označenie jedného z účastníkov konania (žalovaného, resp. žalovanej 3/). V tomto smere poukazuje na R 46/2004 (Pokiaľ označí žalobca žalovaného nesprávne tak, že v jeho názve uvedie

názvy dvoch rozdielnych právnických osôb, ide o vadu žaloby, ktorá by mala byť odstránená postupom podľa § 43 ods. 1 O. s. p.; bez odstránenia tejto vady nemožno v konaní pokračovať), túto vadu však súd prvého stupňa ponechal bez povšimnutia.

Odvolaací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a tiež podľa odseku 2 takéhoto ustanovenia o odvolaní rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho uznesenia.

Povinnosťou súdu prvého stupňa preto bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, bude potrebné vykonať nový pokus o odstránenie vady žaloby i návrhu na zabezpečenie dôkazu (spočívajúcej v nesprávnom označení jedného z účastníkov konania), pokiaľ pravda žalobca v tomto súde nepredbehne a v závislosti na výsledku zvolí ďalší postup, s najväčšou pravdepodobnosťou však pokračovať v konaní o veci (môžbyť s redukovaným okruhom účastníkov), v závislosti na príslušných návrhoch účastníkov vykonať dokazovanie, výsledky konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a následne rozhodnúť o veci i o trovách konania.

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.